

QUAN TRIỆT QUI PHẠM, CHẤP HÀNH QUI PHẠM
LÀ MỘT BIỆN PHÁP QUAN TRỌNG ĐỂ
NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐIỀU TRA CƠ BẢN

Hà Đường

Văn phòng Tổng cục Khí tượng thủy văn

1. Có người cho rằng : quan trắc viên KTTY khi có một kiến thức về qui trình qui phạm thì sẽ thực hiện đúng qui phạm và chấp hành tốt qui phạm.

Quan niệm đó đúng nhưng chưa đủ. Phổ biến kiến thức, trang bị kiến thức là một trọng tâm trong công tác đào tạo. Trang bị kiến thức tuy quan trọng nhưng chỉ là giai đoạn đầu, nó không phải là khâu quyết định cho cả quá trình giáo dục cán bộ.

Trong thực tế, kẻ vi phạm kỷ luật không phải là người thiếu kiến thức qui phạm. Trường hợp hiểu qui phạm để tìm kẽ hở lẩn tránh qui phạm không phải không có. Cho nên, không nên dừng lại ở góc độ phổ biến kiến thức mà phải thường xuyên giáo dục cán bộ, quan trắc viên ý thức tôn trọng qui phạm, chấp hành qui phạm.

Để thực hiện được mục đích yêu cầu đó, dĩ nhiên còn phải giải quyết đồng bộ hàng loạt vấn đề có liên quan như tổ chức, quản lý, chỉ đạo, chính sách, trang thiết bị ... nhưng đối với cán bộ, quan trắc viên, trước mắt có thể tập trung bởi đường ba yếu tố cơ bản là tư duy qui phạm, tình cảm qui phạm và thói quen qui phạm.

1. Tư duy qui phạm là yếu tố cơ bản của người cán bộ,
quan trắc viên KTTY

Trong xã hội có nhiều loại qui phạm. Qui phạm mà chúng tôi đặt vấn đề ở đây là qui phạm kỹ thuật.

Tổng cục ta có nhiều ngành chuyên môn kỹ thuật nên có nhiều loại qui phạm kỹ thuật khác nhau : qui phạm quan trắc bề mặt, qui phạm thủy văn, hải văn, qui phạm cao không, bức xạ, hảo sát ... Do đó, cán bộ kỹ thuật ở bộ môn nào phải quán triệt và sử dụng thành thục qui phạm bộ môn đó.

Ngoài trang bị kiến thức do trường lớp đào tạo, các đơn vị có thể tổ chức thêm các lớp qui phạm chuyên đề, các lớp bổ túc nghiệp vụ ngắn hạn. Các đài trạm nên tổ chức học các tài liệu hướng dẫn chuyên môn, nghiệp vụ và Nội san KTTY ; 3 tháng hoặc 6 tháng tổ chức thao diễn kỹ thuật ở đài, trạm. Đây là một trong những biện pháp tích cực để trau dồi qui phạm và nghiệp vụ. Việc làm này không những

thúc đẩy quan trắc viên tìm tòi học hỏi, làm theo qui phạm mà còn giúp đỡ trao đổi kinh nghiệm cho nhau, nâng thêm kiến thức cũng như rèn luyện tay nghề. Mặt khác, đây cũng là cơ sở để nhận xét, đánh giá cán bộ, quan trắc viên một cách chính xác.

Ở đài, trạm lưu ý giác ngộ anh chị em về ý chí giai cấp, về nghĩa vụ công dân làm cho ai cũng hiểu rằng: qui phạm là qui tắc phải được tuân thủ trong mọi trường hợp, là mẫu mực cho mọi hành động của cán bộ, quan trắc viên trong thực tiễn công tác nhằm ghi nhận hoặc phát báo được những số liệu liên tục, chính xác, kịp thời, đồng nhất và có thể so sánh được. Qui phạm gắn bó giữa lợi ích tập thể và lợi ích cá nhân, nó vừa là nghĩa vụ vừa là quyền lợi của mọi thành viên trong ngành trong phạm vi quốc gia cũng như trong quan hệ quốc tế.

Chấp hành qui phạm là làm theo mệnh lệnh của cơ quan nhà nước, là thực hiện qui chế của ngành, là đưa vào qui củ hoạt động chuyên môn nghiệp vụ của đài trạm. Đối với cán bộ, quan trắc viên đây là chế độ trách nhiệm, là ý thức tổ chức kỷ luật là tinh thần bảo vệ của công và phục vụ nhân dân. Nó còn là thước đo năng lực, phẩm chất, tư cách của người cán bộ kỹ thuật.

Đặc thù của ngành ta là chuyên môn thì tập trung rất cao mà điều kiện công tác lại phân tán cao độ. Do đó, thực hiện mệnh lệnh phải nghiêm túc và tự giác là đòi hỏi đối với cán bộ, quan trắc viên KTTV.

2. Đồng thời với bồi dưỡng tư duy thì tình cảm qui phạm cũng rất quan trọng

Qui phạm là biểu thị ý chí của giai cấp, là tình cảm, quan điểm lập trường của người cán bộ KTTV. Tinh thần "mình vì mọi người" "mọi người vì mỗi người" là tình cảm cao đẹp của chủ nghĩa anh hùng cách mạng. Yêu - ghét, đồng tình, phản đối cũng là những đức tính không thể thiếu được trong tác phong công tác của người cán bộ, quan trắc viên KTTV. Tôn trọng qui phạm là tâm tư tình cảm và cũng là trách nhiệm, kỷ luật của người cán bộ kỹ thuật, của nhân viên nhà nước trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ tổ quốc.

Làm sao để cho mọi người có một thái độ trân trọng đối với qui phạm, tôn kính yêu thương đối với những người tận tụy hy sinh cho sự nghiệp của ngành; những con người mẫu mực trong công tác chuyên môn, kiên định lập trường, đập bằng trở ngại từng phút, từng giờ, giữ vững vị trí bảo đảm chuyên môn, chấp hành qui phạm bất kỳ trong mọi tình huống.

Giác ngộ làm sao để mỗi khi có người sai phạm qui trình kỹ thuật họ tự cảm thấy hổ thẹn, buồn phiền, lương tâm day dứt, ăn không ngon ngủ không yên. Và khi thấy được sai lầm thì kiên quyết sửa và sửa cho kỳ được.

Động viên thế nào để trước một vi phạm qui phạm kỹ thuật mọi người đều biểu thị thái độ phản ứng, không đồng tình với những hiện tượng tiêu cực: bịa ôs, vẽ gián đồ, bịa số liệu... Đi đôi với phương châm "trị bệnh cứu người" cần gây được một không khí qui phạm, một phong trào phê phán mạnh mẽ đối với những ai không

làm theo qui phạm, không chấp hành qui phạm và hướng dẫn chuyên môn kỹ thuật trên toàn mạng lưới. Đó là phương pháp cách mạng nhưng cũng là tình cảm cách mạng cần được cổ vũ và duy trì trong ngành ta.

3. Ngoài tư duy qui phạm, tình cảm qui phạm, yếu tố không thể thiếu được là thói quen qui phạm.

Trong cuộc sống hàng ngày, rất nhiều động tác hình thành theo thói quen. Có những động tác nhiều khi chưa kịp suy nghĩ mà hành động vẫn chuẩn xác. Thói quen đó đã diễn ra do phản xạ có điều kiện.

Trong nghề nghiệp cũng vậy, xử sự theo thói quen rút ngắn được thời gian, không phải suy nghĩ. Có hoàn cảnh là có ngay động tác, có ngay phản xạ. Đó vừa là chấp hành luật lệ và là thói quen trong cuộc sống.

Đối với cán bộ, quan trắc viên KTTV, cũng cần lưu ý đến thói quen nghề nghiệp, thói quen trong nếp sống, nếp suy nghĩ của từng người. Ví dụ: Hàng ngày quan trắc viên trực ca cứ 6 giờ sáng là điều chỉnh giờ (theo đài), ra khỏi nhà là xem mây, ngắm trời; vào trong vườn là xem xét ngay hoạt động của máy móc, đi quan trắc là mang theo đồng hồ, mã luật; thực hiện ca sau kiểm tra việc của trước; qui toán giản đồ, báo biểu cập nhật, cập tuần, thăm tra báo biểu bằng kiểm soát vòng tròn. Đó là chưa kể đến những kỹ năng, thao tác lành nghề của các hạng mục quan trắc. Những tập quán nghề nghiệp đó đã trở thành thói quen qui phạm, thói quen truyền thống.

Chúng ta hãy phát huy mạnh mẽ thói quen truyền thống, phát động một phong trào học tập qui phạm, chấp hành qui phạm rộng khắp toàn ngành. Chú ý dạy kỹ và học kỹ từng động tác nhỏ. Phục hồi nhanh chóng phong trào thi đua 2 tốt "quan trắc tốt, báo biểu tốt", phong trào phấn đấu trở thành "quan trắc viên ưu tú", trạm lao động xã hội chủ nghĩa.

Đi đôi với rèn luyện thói quen qui phạm, thói quen truyền thống cần xử lý nghiêm túc, kịp thời và công bằng đối với những hành vi sai trái, những vi phạm kỷ luật về qui phạm. Có thế mới gây được phấn khởi, tạo được niềm tin trong đội ngũ cán bộ quan trắc viên KTTV.

Đồng thời với sự quản lý chỉ đạo chung của ngành hoạt động thực tiễn của các đơn vị, của các đài trạm KTTV tỉnh thành là một hình thức giáo dục ý thức tôn trọng qui phạm có tác dụng nhất.

Hiện nay, tuy công tác và đời sống có nhiều khó khăn trở ngại, nhưng nếu chúng ta biết kết hợp giáo dục bồi dưỡng tư duy qui phạm, tình cảm qui phạm, thói quen qui phạm và một số biện pháp tổ chức quản lý chỉ đạo, chính sách nhất định chất lượng quan trắc, báo biểu sẽ được nâng cao và công tác điều tra cơ bản cũng được củng cố./.